

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416211650
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6416211650.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu OMIKRON TRADING LIMITED, so sídlom Nerine Chambers, P.O.BOX 905, Road Town, Tortola, British Virgin Islands, zapísaná v Registri spoločnosti British Virgin Islands pod č. 1503447, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovaným 1/ M. Y., narodený XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom J. W. XXXX/XX, XXX XX D. N. S., 2/ S. Y., narodená XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom J. W. XXXX/XX, XXX XX D. N. S., obaja právne zastúpení Špireková & Partners, s. r. o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, o zaplatenie 3.135,68 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22C/321/2016-59 z 8. novembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom, ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 08. 11. 2017 konanie v časti istiny 873,26 Eur s príslušenstvom zastavil (I. výrok). Ďalej okresný súd žalobu žalobcu zamietol (II. výrok). O náhrade trov konania okresný súd rozhodol tak, že žalovaný 1/ a 2/ majú právo na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % (III. výrok).

2. V úvode odôvodnenia rozsudku prvoinštančný súd uviedol, že Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom č. k. 6C/132/2014-183 zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a. s., IČO: 35 862 882, so sídlom Sienkiewiczova 4, 811 09 Bratislava, sp. zn. PVA/0711/0040 a žalovanému (v tomto konaní žalobcu) uložil povinnosť zaplatiť žalobcom (v tomto konaní žalovaní 1/, 2/) náhradu trov konania. Po právoplatnosti uvedeného rozsudku na návrh žalovaného (v tomto konaní žalobcu) súd prvej inštancie pokračoval v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v pôvodnej žalobe podanej na rozhodcovskom súde. Žalobca sa žalobou zo dňa 01. 07. 2011 domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ zaplatiť mu sumu 3.135,68 Eur spolu s úrokom 11,9 % ročne z istiny 3.135,68 Eur od 07. 04. 2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 9 % ročne z istiny 3.135,68 Eur od 07. 04. 2011 do zaplatenia, sumy 26,76 Eur, ktorá predstavuje vyčíslené úroky a úroky z omeškania ku dňu započítania poslednej čiastkovej úhrady po splatnosti celého úveru dňom 06. 04. 2011 z titulu Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzavretej s právnym predchodcom žalobcu Poštovou bankou, a. s., dňa 28. 04. 2008. Pohľadávka pôvodného veriteľa bola Zmluvou o postúpení zo dňa 15. 12. 2010 postúpená na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED 8 Gregory Afxentiou, ktorá následne pohľadávku postúpila na PRO CIVITAS, s.r.o. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 02. 2011. Pohľadávka bola ďalej postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 05. 2015. Žalobca vzal čiastočne žalobu späť vzhľadom na čiastkové úhrady zo strany žalovaných 1/, 2/ a domáhal sa uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ zaplatiť mu sumu 2.262,42 Eur so

zmluvným úrokom vo výške 10,90 % ročne, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne vyčísleným ku dňu 15. 05. 2017 vo výške 1.348,63 Eur, zmluvného úroku vo výške 10,90 % ročne z istiny 2.262,42 Eur odo dňa nasledujúceho po dni 15. 05. 2017 do zaplatenia a úroku z omeškania z istiny 2.262,42 Eur vo výške 9 % ročne odo dňa nasledujúceho po dni 15. 05. 2017 do zaplatenia.

3. Prvoinštančný súd poukázal na ust. § 52, § 100, § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), § 497 Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“) a uviedol, že: „Vzhľadom k čiastočnému späťvzatiu žaloby žalobcom, súd konanie podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku zastavil v časti sumy, ktorá predstavuje rozdiel medzi pôvodne žalovanou sumou a sumou, ktorú žalobca požadoval petitom formulovaným v písomnom podaní doručenom súdu dňa 24. 05. 2017. Preskúvanie vecnej legitímácie, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna sporová strana nenamieta. Právna zástupkyňa žalovaných však namietla aktívnu legitímáciu žalobcu. V súdnej veci ide o špecifické konanie, ktoré je pokračovaním o podanej žalobe žalobcu na rozhodcovskom súde. Konanie bolo teda začaté podaním žaloby na rozhodcovský súd, čo sa stalo 01. 07. 2011. Počas tohto konania došlo k postúpeniu pohľadávky pôvodného veriteľa proti žalovaným na viaceré subjekty tak ako bolo uvedené vyššie. Spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o., ktorá bola dňa 09. 08. 2017 zlúčená so spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava postúpila Zmluvou zo dňa 20. 05. 2015 pohľadávku, ktorá je predmetom konania na spoločnosť OMIKRON TRADING LIMITED. Táto skutočnosť nastala teda počas konania a boli preto naplnené podmienky podľa § 80 Civilného sporového poriadku, pretože žalobca navrhol, aby do konania na jeho miesto vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené. Nový žalobca so vstupom do konania súhlasil. Súd vyhovel tomuto návrhu, pretože mal prevod pohľadávky preukázaný Zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá je súčasťou spisu tunajšieho súdu 6C/24/2015 (č. l. 165, 166 spisu 6C/24/2015). Predchádzajúce postupovanie pohľadávky nebolo sporné. V konaní nebolo sporné, že pôvodný veriteľ W. A., a.s. a žalovaní ako spoludlžníci uzatvorili Zmluvu o úvere - pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX dňa 28. 04. 2008, na základe ktorej čerpali sumu 100.000,- Sk (3.319,39 Eur). Poskytnutý úver bol účelový - na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Žalovaní sa zmluvou zaviazali splácať poskytnutý úver v 2.095,- Sk mesačných splátkach s výškou úrokovej sadzby 11,9 % ročne. Dátum prvej splátky bol dohodnutý na 20. 05. 2008, počet mesačných splátok 72 a dátum konečnej splatnosti úveru 20. 04. 2014. Sporná v konaní bola výška uhradenej sumy zo strany žalovaných. Žalobca uznával ako celkovú úhradu zo Zmluvy o úvere vyššiu sumu (sumu 5.032,80 Eur) ako uvádzala právna zástupkyňa žalovaných (sumu 4.581,97 Eur). Výška úhrad vyplýva z predložených dôkazov - a to výpisu z úverového účtu k 01. 12. 2010 (č. l. 26 a 47), vyjadrenia žalobcu (č. l. 14) a potvrdením o vykonaných zrážkach zo mzdy (č. l. 50 - 52). Súd teda považoval za preukázané, že zo strany žalovaných bola vykonaná celková úhrada z predmetnej Zmluvy o úvere v sume 5.032,80 Eur. K právnomu posúdeniu súd uvádza, že považuje uzatvorenú Zmluvu o úvere, na ktorú sa vzťahuje ust. § 497 Obchodného zákonníka za spotrebiteľskú, spadajúcu pod úpravu všeobecných ustanovení OZ o spotrebiteľských zmluvách. Podľa § 52 ods. 2 posledná veta OZ na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Súd uvádza, že zmluva bola uzatvorená dňa 28. 04. 2008, čiže za platnosti zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Aplikovať tento zákon na daný zmluvný vzťah nemožno, nakoľko žalovaní si úver vzali na rekonštrukciu okien a samotný zákon v § 1 ods. 2 hovorí, že sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely stavebných úprav dokončených stavieb a ich údržbu. Žalovaní vystupovali v čase poskytnutia úveru ako fyzické osoby - nepodnikatelia a právny predchodca žalobcu ako dodávateľ poskytujúci úver v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Uzavretá Zmluva o úvere je podľa názoru súdu formulárová, bola predtlačená a žalovaní nemohli ovplyvniť jej obsah. Ako bolo konštatované v rozhodnutí č. k. 6C/132/2014-183 ustanovenia zmluvy neboli individuálne dojednané a súd ich považuje za neprijateľné zmluvné podmienky v časti, kde právny predchodca žalobcu žiadal od žalovaných v prípade nesplnenia svojho záväzku neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením ich záväzku. V bode 4.6 zmluvy je uvedené, že „v prípade ak dôjde k porušeniu ktoréhokoľvek z ustanovení zmluvy, Obchodných podmienok alebo Všeobecných obchodných podmienok, banka je oprávnená postupovať v zmysle čl. 9 Obchodných podmienok. Výška úroku z omeškania bola dohodnutá ako úroková sadzba zvýšená o 15% (t. j. 11,9 + 15). Súd poukazuje na to, že výška úroku z omeškania podľa predpisov občianskeho práva bola v čase omeškania (po predčasnom splatení, t.j. od 14. 03. 2009) vo výške 9,5 %. Čo sa týka dohodnutej výšky sankcie za omeškanie, žalobca uviedol, že úrok z omeškania bol žalovaným účtovaný v súlade so zákonom a to od 13. 05. 2009 do 12. 04. 2011 vo výške 9 %. Z predloženej listiny - aktuálny

stav úveru k 01. 12. 2010 (č. I. 26 a 47 spisu) vyplýva výška sankčného úroku 9 %. Výška uplatneného úroku vo výške 9 % vyplýva aj z listiny - špecifikácia pohľadávky (č. I. 120 spisu sp. zn. 6C/132/2014). Bolo teda preukázané, že neprijateľná zmluvná podmienka nebola zo strany žalobcu uplatňovaná a pre prípad omeškania s platbou dlžných splátok od žalovaných požadoval úrok vo výške 9 % ročne. Započítanie platieb bolo realizované podľa čl. 7.3 Obchodných podmienok pre úver, a ako vyplýva z predloženého výpisu žalobcom od 05. 01. 2015 naďalej boli splátky žalovaných započítavané v celosti na istinu. Z výpisu z úverového účtu k 01. 12. 2010 vyplýva zostatok istiny 3.136,38 Eur. Následne bola suma započítavaná ako je uvedené žalobcom v písomnom podaní zo dňa 15. 05. 2017. Čo sa týka uplatneného zmluvného úroku po zosplatnení, súd opierajúc sa o konštantnú judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť, sa stotožnil s názorom, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. Zmluvný úrok predstavuje určitú cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru veriteľa oprávňuje na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať a teda niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Z toho vyplýva ďalší záver, spočívajúci v tom, že jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). Navyše k uplatneným zmluvným úrokom súd uvádza, že podľa čl. 9.2 obchodných podmienok pre úver, je banka v prípade porušenia zmluvy zo strany dlžníka oprávnená o „[i]požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, čím sa celý úver vrátane príslušenstva stane predčasne splatným, v takom prípade je banka oprávnená úročiť nesplatenú pohľadávku banky, a to až do jej úplného splatenia úrokom z omeškania, ktorého výška je uvedená v zmluve a/alebo [iii]úročiť splatnú časť pohľadávky banky, s ktorou je klient v omeškani, a to až do jej úplného splatenia, úrokom z omeškania, ktorého výška je uvedená v zmluve o úvere...“. Z uvedeného má súd za to, že nárok žalobcu na zmluvné úroky nemá ani zmluvný podklad, práve naopak v prípade predčasného zosplatnenia má podľa zmluvy žalobca nárok len na úrok z omeškania. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobcovi uplatnené zmluvné úroky po zosplatnení úveru nepriznal. Súd priznal žalobcovi po zosplatnení, t.j. od 14. 03. 2009 (zosplatnenie ku dňu 13. 03. 2009 vyplýva z výzvy na splatenie úveru zo dňa 13. 03. 2009 - č. I. 111 a 112 spisu sp. zn. 6C/132/2014) úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.262,42 Eur (t. j. z nesplatennej istiny vyčíslenej podaním zo dňa 15. 05. 2017) do zaplatenia. Súd uvádza, že úrok z omeškania patrí žalobcovi odo dňa omeškania, t. j. po zosplatnení úveru do zaplatenia celkového dlhu, pri zohľadnení jednotlivých úhrad žalovanými. Žalobca v tejto časti však žalobu ani žalobný petit dostatočne nešpecifikoval a nepreukázal (z akej sumy istiny a zmluvného úroku, obdobie omeškania pri zohľadnení jednotlivých úhrad zo strany žalovaných), aby bolo možné úrok z omeškania takto priznať. Po posúdení nároku žalobcu na zmluvné úroky musí súd konštatovať, že ako vyplýva z písomného podania žalobcu doručeného súdu dňa 24. 05. 2017, úhrady žalovaných žalobca započítaval na úroky, pričom nie je špecifikované, či ide o zmluvné úroky alebo úroky z omeškania. Vzhľadom k navrhovanému petitu žaloby uvedeného v tomto podaní má súd za to, že žalobca úhrady žalovaných započítaval aj na zmluvný úrok, na ktorý po mimoriadnom zosplatnení, t.j. od 14. 03. 2009 nemá nárok. Predmetné úhrady v celkovej sume 5.032,80 Eur súd započítal na istinu a čiastočne na úroky z omeškania. Z výzvy na splatenie úveru zo dňa 13. 03. 2009, ktorou žalobca oznámil predčasnú splatnosť dlhu žalovaným vyplýva výška dlžnej istiny spolu so zmluvným úrokom a poplatkom 3.294,97 Eur. Sumu, ktorú žalovaní doposiaľ uhradili (5.032,80 Eur

je potrebné preto započítať na dlžnú istinu, úroky a poplatky v čase predčasného splatenia (3.294,97 Eur), ako aj na úrok z omeškania po predčasnom splatení. Pretože požadovaná istina bola žalovanými preukázateľne splatená, súd ako nedôvodnú žalobu v tejto časti zamietol. Žalobca by mal nárok na úrok z omeškania, avšak súd opätovne konštatuje, že žalobca v tejto časti žalobu ani žalobný petit dostatočne nešpecifikoval a nepreukázal, preto ani v tejto časti nie je možné žalobe vyhovieť. Sporové konanie je ovládané zásadou prejednávajúcou, ktorú treba chápať tak, že tvrdiť rozhodné skutočnosti a aj navrhovať o nich dôkazy je zásadne vecou strán sporu. Sporová strana má povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania výšky žalovaného príslušenstva pohľadávky a preto po vyhodnotení predložených dôkazov žalobu z vyššie uvedených dôvodov zamietol. K premlčaniu súd na záver uvádza, že súd podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch musí z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských sporoch. Daný zmluvný vzťah medzi stranami sporu súd považuje za vzťah občiansko-právny, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, preto súd aplikoval na tento vzťah ustanovenia všeobecného predpisu, ktorým je OZ. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo objektívne vykonať po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním žaloby na súde. Preto nie je rozhodujúce, z akého dôvodu, t. j. či zo subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený subjekt neurobil. Všeobecná trojročná premlčacia doba platí nielen pre pohľadávku veriteľa voči dlžníkovi, ale aj pre právo na úroky alebo pre právo na jednotlivé opakujúce sa plnenia. V trojročných premlčacích dobách sa premlčujú aj jednotlivé splátky, na ktoré bolo dohodou účastníkov daného právneho vzťahu rozložené celé plnenie. Pre počítanie času premlčacej doby platí všeobecné ustanovenie o počítaní času, t. j. ustanovenie § 122. Keďže dĺžka premlčacích dôb je určená vždy podľa rokov, podľa § 122 ods. 2 platí, že premlčacia doba sa skončí dňom, keď sa číslom, t. j. dátumom, zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 122 ods. 3). Úver bol zosplatnený 13. 03. 2009 o čom svedčí výzva na splatenie úveru. O tejto skutočnosti sa žalovaní dozvedeli 18. 03. 2009, kedy bola táto výzva doručená žalovaným (toto skutkové tvrdenie nebolo zo strany žalovaných popreté, preto ho súd považoval za nesporné). Právny predchodca žalobcu dal 10 - dňovú lehotu na dobrovoľné splatenie dlhu. Žalovaní tento dlh neuhradili, a teda po uplynutí tejto lehoty začala plynúť premlčacia doba dňa 29. 03. 2009. Žaloba na rozhodcovský súd bola podaná 01. 07. 2011, teda nárok žalobcu nie je premlčaný, pretože účinky podania žaloby na rozhodcovský súd zostávajú zachované, čo vyplýva z § 19 ZoRK a § 43 ods. 1 ZoRK. Predmetom tohto konania je práve rozhodovanie o žalobe podanej žalobcom na rozhodcovskom súde a práve pre zrušenie rozhodcovského rozsudku možno konštatovať, že o nej rozhodnuté ešte nebolo“.

4. Na rozhodnutie o trovách konania okresný súd aplikoval ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a podľa zásady úspechu žalovaným 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca, konkrétne do výroku, ktorým okresný súd žalobu žalobcu zamietol (II. výrok) a proti závislému výroku o trovách konania (III. výrok) v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu a prizná mu náhradu trov konania, event. rozsudok súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Namietal nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie, pretože pravidlá argumentácie musia byť dodržané v každom súdnom rozhodnutí, ktorého odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov, a súčasne ich uvedenie má byť zrozumiteľné, sformulované spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Zároveň poukázal na základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na právo na spravodlivý proces, ktorý vyžaduje zdôvodnenie a presvedčivosť rozhodnutia súdu. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. IV.ÚS 1551/08, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/25/2007, nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 114/08, a ďalšie. Konštatoval nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého nie je zrejmé, z akého právneho predpisu okresný súd vychádzal pri závere, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Súd a akýkoľvek štátny orgán SR má postupovať

na základe a v medziach zákona, ale zaujatím uvedeného právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom nebolo zjavne naplnené. Konštatoval, že Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998, ktorým mala byť zodpovedaná otázka nároku na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, pretože po jeho vydaní došlo k vstupu SR do EÚ, k implementácii relevantných smerníc do právneho poriadku SR, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov. S poukazom na § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, má spotrebiteľ právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti, preto výkladom a contrario, v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, by mal mať veriteľ rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Zároveň poukázal na rôznorodú rozhodovaciu prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení. Zmluvný úrok predstavuje dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, ktoré je nevyhnutne spojený s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie úveru, z ktorého poskytnutím bol teda splatný aj nárok na zmluvné úroky, s tým, že žalovaný si bol tohto nároku vedomý a popisom zmluvy sa zaviazal zmluvné úroky uhrádzať. Podľa § 503 ods. 3 ObZ má veriteľ nárok na úrok až do zosplatnenia úveru s tým, že zosplatnenie predstavuje len zmenu termínu splatnosti úveru. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy predstavujú cenu úveru. Pretože k vráteniu celej poskytnutej istiny nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovaných, v zmysle ktorého sú povinní naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky, a preto je oprávnený požadovať zaplatenie aj tejto položky. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23Cdo/1201/2009 ochrana spotrebiteľa má svoje limity a nemožno ju ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti. Súdny sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzavretia zmluvy, ochrana spotrebiteľa má svoje medze a nemožno ju chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti, pretože zmluvu uzavrel dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku. Zároveň poukázal na odlišné stanovisko podpredsedu Ústavného súdu SR Q.. V.P., podľa ktorého všeobecné súdy vrátane Ústavného súdu pustili ochranu spotrebiteľov tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie a spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti.

7. Žalovaní 1/ a 2/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

10. Procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces je jedným zo zákonných dôvodov pre zrušenie rozhodnutia. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky patrí (okrem iných) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami sporu zo strany súdu a právo na spravodlivé prejednanie veci, ktorého súčasťou je i právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

11. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanými 1/, 2/ dňa 28. 04. 2008 Zmluvu o úvere - pôžička na bývanie (ďalej aj „Zmluva“, resp. „Zmluva o úvere“), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 100.000,- Sk (3.319,39 Eur) na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Žalovaní 1/, 2/ sa zaviazali úver splácať v splátkach vo výške 2.095,- Sk, s výškou úrokovej sadzby

11,9 % ročne, s dátumom prvej splátky dňom 20. 05. 2008 a konečnou splatnosťou dňom 20. 04. 2014. Predmetný úver bol zosplatnený výzvou zo dňa 13. 03. 2009 uplynutím desaťdňovej lehoty na zaplatenie od doručenia výzvy žalovaným dňom 18. 03. 2009. V zmysle špecifikácie žalovanej sumy žalobca uviedol (č. I. 14 spisu), že žalovaní 1/, 2/ plnili dlh len čiastočne a zároveň zobrazil v tabuľkovej forme platby a spôsob ich započítania, bez bližšej špecifikácie. Vzhľadom na započítané platby žalovaných 1/, 2/ žalobca vzal žalobu späť v časti, ktorej výšku však neuviedol. Okresný súd v bode 23. rozsudku uviedol, že úhrady žalovaných 1/, 2/ v celkovej sume 5.032,80 Eur započítal na istinu a čiastočne na úroky z omeškania, pričom vychádzal z výzvy na splatenie dlžnej sumy, podľa ktorej bola uvedená výška dlžnej istiny so zmluvným úrokom a poplatkom v sume 3.294,97 Eur, s tým, že vzhľadom na uhradenú sumu (5.032,80 Eur), žalobu zamietol.

12. Odvolací súd uvádza, že v predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobca poskytol žalovaným 1/, 2/ úver, ktorý sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Predmetnú Zmluvu o úvere však treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu, pretože ide o právny vzťah medzi dodávateľom - podnikateľom a spotrebiteľom - občanom nepodnikateľom v súlade s ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ. <. Zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanými 1/, 2/ je vzťahom spotrebiteľským, ktorý musí nevyhnutne podliehať ex offo súdnej kontrole. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je pritom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii. S ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a na možnosti stanovovať jednostranne zmluvné podmienky cestou formulárových zmlúv, je pre takéto vzťahy charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený.

13. Odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu je zmätočný a nepreskúmateľný, súd prvej inštancie vo výroku, ktorým konanie zastavil v časti sumy 873,26 Eur a príslušenstva, nešpecifikoval v akej časti príslušenstva konanie zastavil, preto neostávala odvolaciemu súdu iná možnosť ako odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Ohľadne nepriznania zmluvných úrokov po zosplatnení odvolací súd dopĺňa, ak sa súčasťou Zmluvy majú stať Všeobecné obchodné podmienky, Obchodné podmienky pre úver, Sadzobník poplatkov, môže sa to udiať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Je nevyhnutné, aby tieto súčasti boli v Zmluve o úvere konkretizované. Z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri úvere dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy podľa dohody zmluvných strán.

15. Úlohou prvoinštančného súdu je náležite sa vysporiadať s nárokmi žalobcu, s obsahom Zmluvy o úvere, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver, či sú dostatočne konkretizované v Zmluve o úvere a vyplýva z nich dohoda strán ohľadne nároku na úroky po zosplatnení úveru. Súd prvej inštancie ustáli akú sumu žalobca požaduje vzhľadom na jeho vyjadrenie doručené dňa 24. 05. 2017 (č. I. 14 spisu), ktorého obsahom je späťvzatie žaloby, je však potrebné, aby žalobca presne špecifikoval v akej časti berie žalobu späť. Okresný súd konanie zastavil v časti sumy a presne špecifikovaného príslušenstva, v ktorej žalobca vzal žalobu späť. Následne okresný súd posúdi dôvodnosť a ustáli opodstatnenosť zvyšku uplatňovaného nároku žalobcu. Súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania rozhodne podľa ustanovení § 255 ods. 2 CSP, vyjadri ho percentuálne podľa pomeru úspechu a neúspechu v spore.

16. Okresný súd svoje rozhodnutie náležite zdôvodní tak, aby bolo konkrétne, jednoznačné a zrozumiteľné, teda preskúmateľné, čiže aby spĺňalo zákonné kritéria uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

17. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

18. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).